

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. kesäkuuta 2018
(OR. en)

9671/18

COPEN 180
CATS 39
EUROJUST 63
EJN 22

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 4. kesäkuuta 2018

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 9005/18

Asia: Neuvoston päätelmät Eurojustin vuosikertomuksesta 2017
– Neuvoston päätelmät (4. kesäkuuta 2018)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3622. istunnossaan 4. kesäkuuta 2018 hyväksymät päätelmät Eurojustin vuosikertomuksesta 2017.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT EUROJUSTIN VUOSIKERTOMUKSESTA 2017**NEUVOSTO ON HYVÄKSYNYT SEURAAVAT PÄÄTELMÄT:**

1. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille Eurojustin vuosikertomuksen 2017 sekä Eurojustin yleisen edistymisen tehtäviensä suorittamisessa. Eurojust on keskeinen toimija helpottaessaan ja vahvistaessaan oikeudellista koordinointia ja yhteistyötä kansallisten viranomaisten välillä rajatylittävän rikollisuuden vakavimpien muotojen, myös terrorismin, tutkinnassa ja syytteenpanossa.
2. Eurojustia kehoitetaan kehittämään ja vahvistamaan kumppanuuttaan kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa eri viranomaiset kattavan toimintatavan pohjalta niin, että sen avulla kehitetään edelleen eurooppalaista oikeuden ja turvallisuuden aluetta, jolla kansalaisten oikeudet ja turvallisuus taataan.
3. Jotta voitaisiin tehostaa oikeudellisia toimia Euroopan unionin turvallisuuteen vaikuttaviin muuttuviin turvallisuushyönteisiin ja -haasteisiin vastaamiseksi, Eurojustia kannustetaan edelleen kehittämään rakennettaan ja työmenetelmiään sekä strategisia ja operatiivisia tavoitteitaan ja toimiaan jäljempänä esitetyn mukaisesti.
4. Eurojustin työskentelyn ytimenä on ja tuleekin olla sen antama tuki kansainvälisen oikeudellisen yhteistyön erityistapauksissa talousarvion määrärahojen puitteissa, mutta Eurojustille olisi annettava riittävä rahoitus ja riittävät henkilöresurssit sen asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi ja kaikkien jäljempänä mainittujen strategisten ja operatiivisten toimien kehittämiseksi.

I EUROJUSTIN RAKENNE JA TYÖMENETELMÄT

Tältä osin Eurojustin olisi

5. edelleen helpotettava ja edistettävä koordinoitkokousten ja koordinoitkeskusten laajempaa käyttöä, mihin Eurojustin uudet toimitilat tarjoavat paremmat tekniset ja logistiset valmiudet; nämä kokoukset ja keskuksat ovat erittäin tehokkaita välineitä laajoissa monenvälisissä ja koordinoituissa yhteisissä toimissa ja ne on suunniteltu niin, että toimivaltaisten kansallisten viranomaisten juridiset ja käytännön ongelmat rikosasioissa tehtävässä kansainvälisessä oikeudellisessa yhteistyössä voidaan ratkaista nopeasti;
6. helpotettava ja edistettävä muunlaisten oikeudellisen yhteistyön ja vastavuoroisen tunnustamisen välineiden tehokasta ja laajempaa käyttöä; näitä ovat esimerkiksi eurooppalainen tutkintamääräys, jonka avulla pyritään helpottamaan sellaisten tutkintatoimenpiteiden toteuttamista, jotka edellyttävät todisteiden keräämistä rajatylittävissä tapauksissa, ja autettava kansallisia viranomaisia panemaan eurooppalaiset tutkintamääräykset nopeasti täytäntöön;
7. edelleen edistettävä ja helpotettava yhteisten tutkintaryhmien käyttöä, perustettava niitä ja annettava niille rahoitusta hyödyntäen Eurojustin yhteydessä toimivan yhteisten tutkintaryhmien verkoston sihteeristön ainutlaatuista kokemusta ja asiantuntemusta sekä sen kautta saatavia resursseja; tavoitteena on pitää kolmannet valtiot edelleen tiiviisti mukana yhteisissä tutkimusryhmissä;
8. hyödynnettävä asianhallintajärjestelmän nykyisten toimintojen ja mahdollisten parannusten korkeatasoisen teknisen ja toiminnallisen analyysin tuloksia sekä tietojen laadunvalvonnan tehostamisen tuloksia ja parannettava edelleen tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden kanssa ja niiden kesken;

9. tehostettava valmiuksiaan säilyttää käytännön ja juridista tietoa, jota sen tapauskohtaisesta työstä saadaan, Eurojustin neuvoa-antavan roolin kehittämiseksi ja jatkettava lausuntojen antamista ja muiden tuotteiden, kuten äskettäin julkaistujen lukuisien tapauskohtaisten raporttien, muistioiden ja muiden asiakirjojen tarjoamista alan toimijoiden käyttöön oikeudellisen yhteistyön alalla;
10. käytettävä yhä enemmän yhteisiä suosituksia, joita osallistuvat eri kansalliset jäsenet toimittavat – Eurojustin tutkiman tapauksen puitteissa – vastaaville toimivaltaisille kansallisille viranomaisille neuvoston tekemän Eurojust-päätöksen 6 artiklan mukaisten toimien osalta;
11. edelleen hoidettava joukkotuhonnasta, ihmisyyttä vastaan tehdyistä rikoksista ja sotarikoksista vastuussa olevia henkilöitä koskevan eurooppalaisen yhteyspisteiden verkoston, yhteisten tutkintaryhmien verkoston ja Euroopan oikeudellisen verkoston (EJN) sihteeristöjen tehtävät ja tuettava niiden toimintaa ja kokouksia;
12. tehtävä edelleen läheistä yhteistyötä asiaankuuluvien instituutioiden ja sidosryhmien kanssa ja lisättävä yhteistyötä ja synergiaa niiden kanssa, erityisesti seuraavien kanssa:
 - Frontex, ottaen huomioon sen uusi oikeudellinen kehys;
 - Europol, operatiivisten suhteiden tiivistämiseksi ja tiedonvaihdon parantamiseksi etenkin kyberrikollisuutta käsittelevän Eurojustin kansallisen asiantuntijan kanssa, joka työskentelee Europolin yhteydessä toimivassa Euroopan kyberrikostorjuntakeskuksessa (EC3), ja äskettäin nimitetyn Europolin Euroopan terrorismintorjuntakeskuksen edustajan kanssa;
13. jatkettava Eurojustin ulkosuhteiden kehittämistä ottaen huomioon vuoden 2017 myönteiset tulokset, joiden mukaan kolmansien maiden Eurojustissa olevien yhteyssyyttäjien rekisteröimät tapaukset ovat lisääntyneet, uuden montenegrolaisen yhteyssyyttäjän nimittäminen, yhteistyösopimusten voimaantulo Montenegron ja Ukrainan kanssa ja Eurojustin oikeudellisten yhteyspisteiden verkoston laajentaminen kolmansissa maissa;

14. pantava täytäntöön yhteisymmärrysmuistio, joka laadittiin hiljattain Eurojustin ja Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) välillä niiden yhteistyön ja koordinoinnin tehostamiseksi entisestään ja keskinäisen strategisen tiedonvaihtonsa lisäämiseksi erityisesti rikosoikeusasioissa, terrorismin torjunnassa, kyberrikollisuuden sekä muuttajien salakuljetuksen ja ihmiskaupan torjunnan alalla;
15. tuotava edelleen esille Eurojustin roolin lisäarvo, josta on osoituksena sen käsittelemien tapausten määrän kasvu, keskittymällä pääasiassa monimutkaisiin tapauksiin, joissa on osallisina useita jäsenvaltioita tai myös kolmansia valtioita, ja toteuttamalla valistuskampanjoita, joiden tavoitteena on lisätä alan toimijoiden tietoisuutta Eurojustin palveluista ja niiden käytöstä;
16. jatkettava osallistumista EU:n toimintapoliittisen syklin täytäntöönpanon kannalta tarpeellisiin toimiin, erityisesti monivuotisten strategisten suunnitelmien ja operatiivisten toimintasuunnitelmien laatimiseen, sekä osallistuttava aiempaa aktiivisemmin sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) työskentelyyn;
17. jatkettava toimiaan sisäisten työskentelyrakenteidensa ja -käytäntöjensä yksinkertaistamiseksi rakenteensa ja menetelmiensä äskettäisen uudelleenjärjestelyn tuottamien positiivisten tulosten pohjalta, kun vielä odotetaan Eurojustin hallintojärjestelmän rakenteellisia muutoksia, joista säädetään Eurojustia koskevassa asetusehdotuksessa, jonka käsittely on edennyt viime vaiheeseen, ja valmisteltava tulevaa Eurojustin ja Euroopan syyttäjänviraston välistä tiivistä yhteistyötä, jota säännellään työjärjestelyin.

II EUROJUSTIN STRATEGISET JA OPERATIIVISET TAVOITTEET JA TOIMET

18. Edellä esitetyn pohjalta voidaan todeta, että Eurojust on selventänyt strategisia ja operatiivisia tavoitteitaan ja että sen olisi edelleen yhdenmukaistettava niitä seuraavissa asiakirjoissa esitettyjen ensisijaisten tavoitteiden kanssa:
- Euroopan turvallisuusagenda;
 - EU:n uudistettu sisäisen turvallisuuden strategia 2015–2020;
 - Euroopan muuttoliikeagenda;
 - neuvoston asettamat prioriteetit järjestäytyneen ja vakavan kansainvälisen rikollisuuden torjumiseksi vuosina 2018–2020 EU:n toimintapoliittisen syklin puitteissa.
19. Eurojust on toteuttanut useita toimia jäljempänä mainituilla rikollisuuden aloilla – joihin sen olisi jatkossakin kiinnitettävä ensisijainen huomionsa – tukemalla operatiivista yhteistyötä etenkin seuraavilla tavoilla:
- a) Terrorismi:
- tehostetaan jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä rajatylittävissä terrorismitapauksissa, erityisesti tehostetun ja nopean tietojenvaihdon ja parhaiden käytäntöjen vaihdon avulla;
 - käytetään tässä yhteydessä asianmukaisten ja koordinoitujen toimien toteuttamiseksi kaikkia saatavilla olevia välineitä, kuten yhteisiä tutkintaryhmiä yhä useammissa terrorismitapauksissa sekä terrorismirikoksia koskevien tuomioiden seurantaraporttia (TCM-raportti), jossa alan toimijoille annetaan yleiskuva ja analyysi terrorismiin liittyvistä tapauksista;

- keskitetään strateginen työ jatkossakin terrorismiin liittyviä kysymyksiä koskevien rikosoikeudellisten toimien kehittämiseen ja analyysiin, kuten äskettäisessä viidennessä selvityksessä terrorismiin syyllistyvistä vierastaistelijoista ("Foreign Terrorist Fighters: Eurojust's Views on the Phenomenon and the Criminal Justice Response"), jossa käsitellään myös radikalisoitumiskysymystä;
- seurataan ja analysoidaan edelleen jäsenvaltioiden lainsäädännön ja oikeuskäytännön kehittymistä ja suuntauksia, muun muassa säilöönoton vaihtoehtoja, oikeudellisten toimien mukauttamiseksi tämän alan muuttuviin haasteisiin.

b) Ihmiskauppa:

- tarjotaan edelleen apua jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille yhä lisääntyvien rajatylittävien ihmiskauppatapausten tutkinnassa ja syytetoimissa, keskittyen erityisesti Eurojustin ihmiskaupan vastaisen toimintasuunnitelman 2012–2016 lopullisessa arviointiraportissa määriteltyihin haasteisiin;
- edistetään yhteisten tutkintaryhmien käyttöä ihmiskauppatapauksissa;
- toteutetaan strategisia toimia yhdessä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, kuten EU:n ihmiskaupan torjunnan koordinaattorin ja YK:n huume- ja rikosjärjestön (UNODC) kanssa, kansainvälisen yhteistyön tehostamiseksi tällä alalla.

c) Muuttajien salakuljetus:

- jatketaan jäsenvaltioiden auttamista niiden torjuessa tätä kasvavaa rikollista ilmiötä ja erityisesti parannetaan niiden kykyä hajottaa järjestäytyneen rikollisuuden ryhmittymät ja kohdistaa niihin syytetoimia;

- varmistetaan tällä alalla EU-tason oikeudellinen seuranta ja koordinointi;
- tuetaan hotspot-keskusten toimivaltaisia oikeusviranomaisia niiden kansallisten toimistojen kautta;
- lujitetaan operatiivista yhteistyötä Europolin kanssa työskentelemällä yhdessä sen "Analysis Project Migrant Smuggling" -hankkeen parissa sekä tutkitaan mahdollisuuksia kehittää läheiset operatiiviset suhteet Europolin yhteydessä toimivaan ihmisten salakuljetusta tutkivaan eurooppalaiseen keskukseseen (EMSC);
- toteutetaan strategisia toimia yhdessä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, kuten Välimerellä toteutettavan Euroopan unionin sotilasoperaation ja YUTP-operaatioiden kanssa, tavoitteena tehostaa kansainvälistä yhteistyötä tällä alalla;
- jatketaan tapauskohtaisia analyysejä ja kehitetään alan toimijoille välineitä, joiden avulla käsitellä muuttajien salakuljetustapauksia.

d) Kyberrikollisuus:

- tuetaan edelleen kansallisia oikeusviranomaisia kyberrikoksiin liittyvien ja kyberympäristöä hyväksi käyttäen tehtyjen rikosten tutkinta- ja syytetoimien tehokkuuden varmistamiseksi;
- edistetään yhteisten tutkintaryhmien käyttöä kyberrikollisuustapauksissa;
- edistetään kyberrikollisuuteen liittyvien oikeustoimien seurantaraportin (CJM-raportti) käyttöä, joka auttaa alan toimijoita kyberrikollisuustapauksissa ja niihin liittyvissä haasteissa;

- osallistutaan ja tuetaan aktiivisesti Euroopan oikeudellisen kyberrikollisuusverkoston (EJC�) toimintaan esimerkiksi rahoittamalla, isännöimällä ja järjestämällä sen tiloissa sen kaksi täysistuntoa vuodessa;
- tarkastellaan ja seurataan edelleen kyberrikollisuuden kehityssuuntia, annetaan neuvontaa juridisissa ja käytännön asioissa, etenkin salauksen, tietojen säilyttämisen, pimeää internetiä koskevan tutkimuksen ja sähköisen todistusaineiston alalla, rikosoikeudellisten toimien tehostamiseksi kybertoimintaympäristössä.
